

Uzorkovanje krvi za serološku dijagnostiku

Serološka dijagnostika koristi se:

- u dijagnostici akutnih zaraznih bolesti
- za procjenu imunskog statusa
- za kontrolu cijepnog statusa

Serološke pretrage se rade iz **seruma**. Serum je tekući dio krvi koji se izdvoji u epruveti nakon zgrušavanja i centrifugiranja krvi. Epruveta za izdvajanje seruma mora sadržavati **aktivator zgrušavanja**, može i ne mora sadržavati **gel za odvajanje** seruma od ugruška (separator-gel). Za serološke pretrage ne smiju se koristiti epruvete s antikoagulansom (citrat, heparin, EDTA).

epruvete sa separator-gelom

epruvete bez separator-gela

Postupak

Uzorkovati krv iz periferne vene aseptičnim postupkom, uzorkovani volumen krvi mora odgovarati propisanom volumenu vidljivom na epruveti. Vakuum u epruveti će je napuniti krvlju do potrebnog volumena, neodgovarajući volumen može negativno utjecati na rezultate testiranja. Nikako ne dodavati ili izvlačiti krv iz propisno napunjene epruvete.

Koristiti epruvete s volumenom aspiracije od 3 - 4 ml (1 - 5 testova), 5 - 6 ml (5 - 10 testova), > 8 ml (> 10 testova). Nakon vađenja krvi okretati naizmjenice epruvetu za 180 stupnjeva 8 - 10 puta kako bi se ubrzalo zgrušavanje. Ne mućkati epruvetu, mućkanje može izazvati hemolizu zbog čega uzorak moguće neće biti zaprimljen u obradu.

Napunjenu epruvetu u okomitom položaju odmah dostaviti u laboratorij ili je postaviti u okomit položaj tijekom 30 minuta na sobnoj temperaturi kako bi se stvorio ugrušak pa centrifugirati 10 - 15 minuta na 2500 - 3000 o/min te unutar 60 minuta od venepunkcije prenijeti određeni volumen seruma (paziti da se ne aspiriraju krvne stanice) u plastičnu transportnu epruvetu, dobro začepiti i dostaviti u laboratorij. Ako je krv izvađena u epruveti sa separator-gelom nije potrebno prenositi serum u transportnu epruvetu.

Ako se serum izdvojen u transportnoj epruveti ne može odmah dostaviti u laboratorij do 5 dana se može čuvati u hladnjaku na 4 - 6 °C, više od 5 dana u ledenici na -20 °C. Pri transportu u laboratorij se preporuča koristiti prijenosni hladnjak.

Na epruvetu u koju je vađena krv ili transportnu upisati:

- **Ime i prezime** bolesnika
- **Datum rođenja** bolesnika
- **Datum i sat vađenja krvi**

Jako hemolizirani ili lipemični serumi nisu prikladni za neke serološke pretrage pa je moguće odbacivanje takvih seruma.